

REPORTAGE OPEN DAG HACKERSORGANISATIES

‘Wij hackers zijn keurige jongelui’

Hacken is meer dan inbreken op computers, luidt de boodschap op de open dag. ‘Dat je de kennis hebt om een omaatje te overvallen, wil nog niet zeggen dat je het ook doet.’

Van onze verslaggever
Ana van Es

LEEUWARDEN Zijn vader vond het maar niets; zijn kind verzeild in deze schemerzone van de ict. Dus voordat zoonlief zich onder de naam Codebunger definitief in de Friese hackerswereld stortte, waarschuwde hij nog: ‘Je moet niet gaan stelen.’

Een vreemde opmerking van pa, vindt Jacko Hoogeveen, gezeten achter een computertafel in het anti-krak geboude kantoor van hackersgroep Frack. ‘Dat je de kennis hebt om een omaatje te overvallen, wil natuurlijk nog niet zeggen dat je zoets ook echt doet.’

Hacken is veel meer dan illegaal inbreken op computers, was zaterdag de boodschap tijdens de open dag van zes hackersorganisaties, waaronder Frack. Hedendaagse hackers, dat zijn op de keper beschouwd keurige jongelui, die met de beste bedoelingen computerbeveiliging testen.

‘Wij zijn etnische hackers’, zegt Louwerens Jan Schotanus, bestuurslid van Frack, een stichting met vijftien officiële leden uit Leeuwarden en omstreken. ‘Als we willen inbreken, gebruiken we een eigengebouwd computernetwerk. Natuurlijk zijn er wel eens mensen die het anders willen, maar dat moeten ze dan maar thuis doen. Niet hier.’

De deur van Frack is voorzien van een zelfgesoldeerde chip. Komt iemand binnen, dan gaat via Twitter een bericht uit. Onder hackers is dit een ‘creative club’, zegt Schotanus. Ze maken veel zelf. Een robotarm, maar ook een kerstboom die twitterberichten in beeld brengt in de bibliotheek. Hij pakt een ledchip, bestuurbaar via de computer. ‘Vind ik mooi. Stukje hardware, stukje software.’

Het gaat om het klussen, het knoeien. Het resultaat doet er minder toe, net als vroeger toen ze met LEGO speelden. Dit hackerscollectief lijkt

Hack42 in Arnhem hield zaterdag, net als vijf andere hackersorganisaties in Nederland, open dag. In Leeuwarden opende Frack, een stichting met vijftien officiële leden, haar deuren. Foto Joost van den Broek / de Volkskrant

‘Nerds die ook praktisch bezig zijn, dat sprak me aan’

op een filiaal van de Jonge Onderzoekers, zo’n techniekclub voor schooljongens uit de jaren vijftig. Maar de tafels zijn bezaaid met flesjes Club

Mate, een cafeïnehoudend drankje dat onder hackers populair is. Blijf je de hele nacht mee scherp.

Mannenwereld

Deze wereld is een mannenwereld, nog steeds, maar Frack is vorig jaar opgericht door een vrouw. ‘Ik liep stage in Amsterdam, daar zijn ze verder met zulke hackerspaces’, zegt Jildou Gerritsma. ‘Ik dacht: dat wil ik ook hiet.’ Ze zoekt een baan in de ict,

vindt alles met computers fantastisch, als kind al.

Legale hackersclubs, compleet met inschrijving bij de Kamer van Koophandel, kwamen in Nederland van de grond na de conferentie Hackers at Random in 2009. ‘Nerds die ook praktisch bezig zijn, dat sprak me aan’, zegt Danny Bokina. Hij ontwerpt nu een zogeheten peilbaken voor onder de auto van zijn schoonvader, die een rally gaat rijden. Kan

de familie hem volgen via gps.

Soms chatten ze terwijl ze aan dezelfde tafel zitten. ‘We zijn gewoon dikke computernerds en zo werd ik vroeger ook behandeld’, zegt Jacko Hoogeveen. Op school zagen ze hem niet staan. Gamers is onder jongeren geaccepteerd, dit ligt moeilijker. Een ander niveau, andere humor ook. Bij Frack ontmoet hij gelijkgestemden. Zijn vader zegt inmiddels: je moet het zelf weten.

Ambtenaar mogelijk contact met sexy spionne

Van onze verslaggever
Theo Koelé

DEN HAAG Stond de van spionage verdachte Haagse ambtenaar in contact met Anna Chapman, de Russische spionne die na haar uitzetting uit de VS in eigen land een seksymbool werd? Het is een van de vele onbeantwoorde vragen in het onderzoek dat het Openbaar Ministerie (OM) verricht. Mogelijk maakte de man deel uit van een spionagenetwerk dat zowel de VS als Europa omspant.

Het OM meldde vrijdag dat een 60-jarige medewerker van het ministerie van Buitenlandse Zaken verdacht wordt van omkoping en het lekken van vertrouwelijke informatie, mogelijk staatsgeheimen, aan Rusland. Het personeel van het ministerie is schriftelijk geïnformeerd door de secretaris-generaal, de hoogste ambtenaar. Zijn mededeling over een ‘ernstige integriteitschending’ leidde tot ongelof en verbijstering op het ministerie, melden bronnen dit weekeinde.

Anna Chapman tijdens een modeshow in Moskou. De Russische spionne werd na haar uitzetting uit de VS in eigen land een seksymbool. Foto EPA

De verdachte was al zeven jaar consulaire ambtenaar. Hij zou vertrouwelijke informatie hebben doorgespeeld aan een echtpaar in Duitsland dat nog veel langer werkte voor de Russische geheime dienst.

De man, die geschorst is, behoorde

hebben getroffen ‘om het verspreiden van staatsgeheimen mogelijk te maken’.

De zaak kwam volgens het OM aan het licht tijdens het onderzoek van de Duitse autoriteiten naar de activiteiten van het echtpaar Andreas en Heidrun A. Ze werden vorig jaar gearresteerd, op aanwijzingen van de Amerikaanse politiedienst FBI. Hun contacten met de Russische spionne Anna Chapman werden breed uitgemeten in de Duitse media. Chapman, alias agente 90-60-90, werd in 2010 in de VS opgepakt. Ze moest het land verlaten nadat ze er met tien andere spionnen jarenlang een onopvallend leven had geleid. In Rusland werd ze een succesvol fotomodel. In de media verscheen ze in schaarse kleding en met een vuurwapen, als in een James Bond-film.

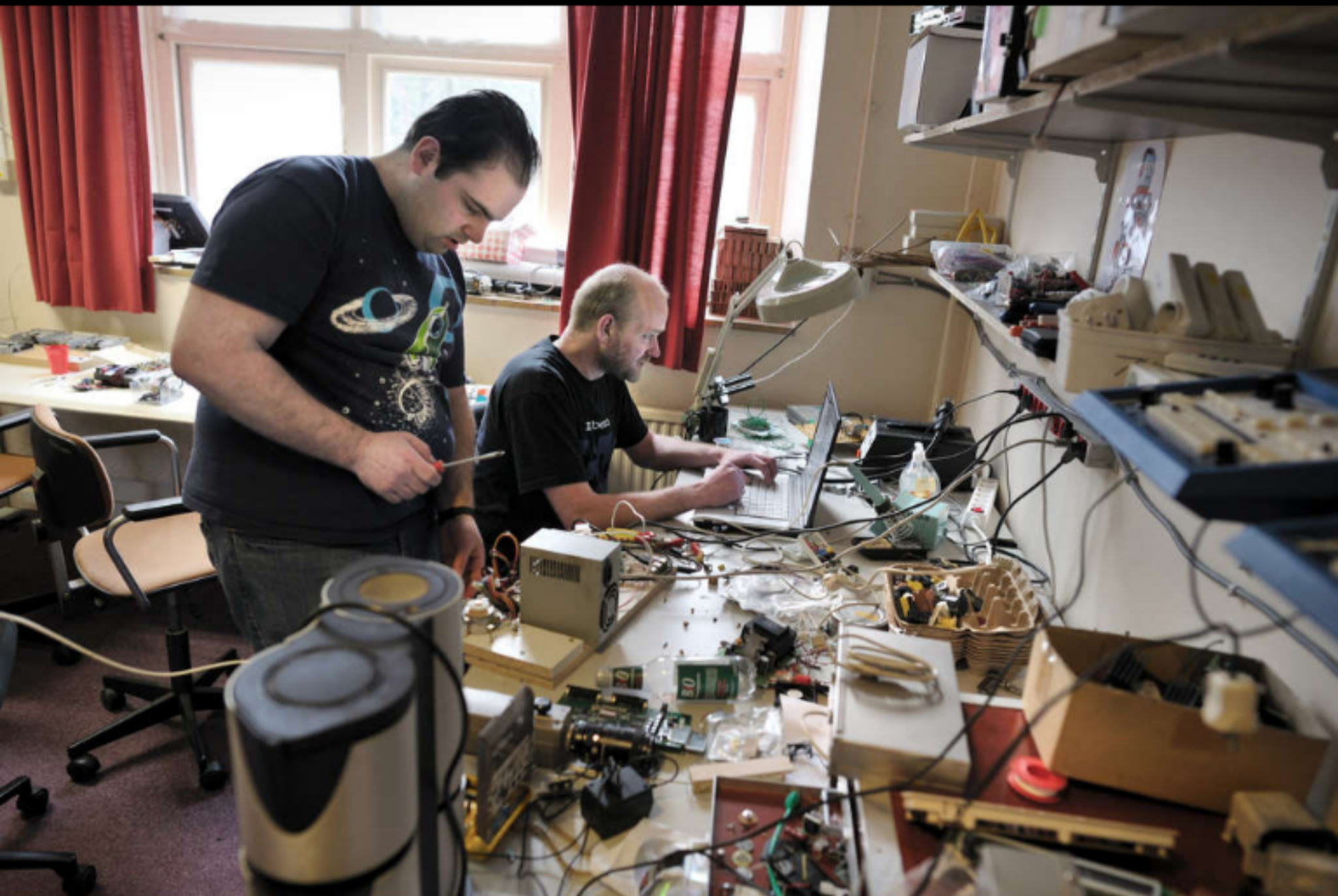
Op Buitenlandse Zaken kijken ambtenaren en diplomaten reikhalzend uit naar de uitkomsten van het strafrechtelijk onderzoek. Had de aangehouden medewerker persoonlijk contact met Chapman, en zo ja, hoe intensief? Welk soort informatie

kan hij hebben doorgespeeld? Hoeveel geld leverde dat op?

Het echtpaar in Duitsland met wie de ambtenaar contact had, werd in Duitse media in verband gebracht met bedrijfspionage – een veelvoorkomend verschijnsel sinds het einde van de Koude Oorlog, waarin vooral militaire inlichtingen werden vergaard. Als medewerker van de Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid zou de ambtenaar evenwel geen toegang hebben gehad tot commerciële informatie; de afdeling gaat over visaverlening en hulp aan Nederlanders in het buitenland.

De verdachte zit ‘in beperkingen’: hij mag alleen contact met zijn advocaat hebben. Daarom is het OM terughoudend met het verstrekken van informatie. Wegens ‘voorbereidingshandelingen’ tot het verspreiden van staatsgeheimen, één van de verdenkingen, werd een voormalige Nederlandse F-16-piloot vorig jaar veroordeeld tot vijf jaar cel. De ambtenaar van Buitenlandse Zaken wordt ook verdacht van witwassen en het bezit van een vuurwapen.

Hack42 in Arnhem hield zaterdag, net als vijf andere hackersorganisaties in Nederland, open dag. In Leeuwarden opende Frack, een stichting met vijftien officiële leden, haar de deuren. Foto Joost van den Broek / de Volkskrant

Reportage: Open dag hackersorganisaties

'Wij hackers zijn keurige jongelui'

LEEUWARDEN Hacken is meer dan inbreken op computers, luidt de boodschap op de open dag. 'Dat je de kennis hebt om een omaatje te overvallen, wil nog niet zeggen dat je het ook doet.'

VAN ONZE VERSLAGGEEFSTER ANA VAN ES

Zijn vader vond het maar niets; zijn kind verzeild in deze schemerzone van de ict. Dus voordat zoonlief zich onder de naam Codehunger definitief in de Friese hackerswereld stortte, waarschuwde hij nog: 'Je moet niet gaan stelen.'

Een vreemde opmerking van pa, vindt Jacko Hoogeveen, gezeten achter een computertafel in het antikraak gehuurde kantoortje van hackersgroep Frack. 'Dat je de kennis hebt om een omaatje te overvallen, wil natuurlijk nog niet zeggen dat je zoiets ook echt doet.'

Hacken is veel meer dan illegaal inbreken op computers, was zaterdag de boodschap tijdens de open dag van zes hackersorganisaties, waaronder Frack. Hedendaagse hackers, dat zijn op de keper beschouwd keurige jongelui, die met de beste bedoelingen computerbeveiliging testen.

Hacken is veel meer dan illegaal inbreken op computers, was zaterdag de boodschap tijdens de open dag van zes hackersorganisaties, waaronder Frack. Hedendaagse hackers, dat zijn op de keper beschouwd keurige jongelui, die met de beste bedoelingen computerbeveiliging testen.

'Wij zijn ethische hackers', zegt Louwerens Jan Schotanus, bestuurslid van Frack, een stichting met vijftien officiële leden uit Leeuwarden en omstreken. 'Als we willen inbreken, gebruiken we een eigengebouwd computernetwerk. Natuurlijk zijn er weleens mensen die het anders willen, maar dat moeten ze dan maar thuis doen. Niet hier.'

De deur van Frack is voorzien van een zelfgesoldeerde chip. Komt iemand binnen, dan gaat via Twitter een bericht uit. Onder hackers is dit een 'creatieve club', zegt Schotanus. Ze maken veel zelf. Een robotarm, maar ook een kerstboom die twitterberichten in beeld brengt in de bibliotheek. Hij pakt een led-chip, bestuurbaar via de computer. 'Vind ik mooi. Stukje hardware, stukje software.'

Het gaat om het klussen, het knoeien. Het resultaat doet er minder toe, net als vroeger toen ze met LEGO speelden. Dit hackerscollectief lijkt op een filiaal van de Jonge Onderzoekers, zo'n techniekclub voor schooljongens uit de jaren vijftig. Maar de tafels zijn bezaaid met flesjes Club Mate, een cafeïnehoudend drankje dat onder hackers populair is. Blijf je de hele nacht mee scherp.

Mannenwereld

Deze wereld is een mannenwereld, nog steeds, maar Frack is vorig jaar opgericht door een vrouw. 'Ik liep stage in Amsterdam, daar zijn ze verder met zulke hackerspaces', zegt Jildou Gerritsma. 'Ik dacht: dat wil ik ook hier.' Ze zoekt een baan in de ict, vindt alles met computers fantastisch, als kind al.

Legale hackersclubs, compleet met inschrijving bij de Kamer van Koophandel, kwamen in Nederland van de grond na de conferentie Hackers at Random in 2009. 'Nerds die ook praktisch bezig zijn, dat sprak me aan', zegt Danny Bokma. Hij ontwerpt nu een zogeheten peilbaken voor onder de auto van zijn schoonvader, die een rally gaat rijden. Kan de familie hem volgen via gps.

Soms chatten ze terwijl ze aan dezelfde tafel zitten. 'We zijn gewoon dikke computernerds en zo werd ik vroeger ook behandeld', zegt Jacko Hoogeveen. Op school zagen ze hem niet staan. Gamen is onder jongeren geaccepteerd, dit ligt moeilijker. Een ander niveau, andere humor ook. Bij Frack ontmoet hij gelijkgestemden. Zijn vader zegt inmiddels: je moet het zelf weten.

